

Arvamuse esitamine raamatupidamise seaduse, audiitortevuse seaduse ja väärtpaberituru seaduse muutmise seaduse eelnõu kohta

Lugupeetud Mart Võrklaev!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Rahandusministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust raamatupidamise seaduse, audiitortevuse seaduse ja väärtpaberituru seaduse muutmise seaduse eelnõu kohta, millega luuakse ettevõtjate jaoks kestlikkusaruande esitamise nõuded ja tõstetakse piirmäärasid raamatupidamise aastaaruande kohustusliku auditi ja ülevaatuse läbiviimiseks. Järgnevalt esitame oma seisukohad eelnõu kohta.

1. Eelnõu § 2 punktide 42-52 kohaselt tõstetakse audiitortevuse seaduses sätestatud piirmäärasid raamatupidamise aastaaruande kohustusliku auditi ja ülevaatuse läbiviimiseks. Eelnõu seletuskirja kohaselt on piirmäärasid tõstetud 25%, võttes aluseks Euroopa Komisjoni poolt ettevõtete piirmäärade tõstmisel lähtunud 25% suurust määra. Täpsemalt on eelnõu seletuskirjas välja toodud, et 2023. aasta oktoobris esitas Euroopa Komisjon ettepaneku muuta raamatupidamise direktiivis ettevõtete suurust määratlevaid kriteeriume. Muudatuse põhjuseks on inflatsioon, mis viimase kümne aastaga on Euroopa Liidus kasvanud 27,2 protsenti. Sellest lähtuvalt suurendatakse kõikide ettevõtete liikide (mikro-, väike-, keskmine- ja suurettevõte) piirmäärasid 25 %-i võrra ning see toob endaga kaasa vajaduse muuta samaväärselt ka raamatupidamise aastaaruande audiitorkontrolli piirmäärasid.

Kaubanduskoda toetab eelnõu eesmärki suurendada piirmäärasid raamatupidamise aastaaruande kohustusliku auditi ja ülevaatuse läbiviimiseks ning peame positiivseks, et Rahandusministeerium on võtnud arvesse Kaubanduskoja 2023. aastal esitatud ettepanekut tõsta auditi ja ülevaatuse piirmäärasid. Siiski leiame, et piirmäärasid tuleb suurendada rohkem kui 25%. Piirmäärasid raamatupidamise aastaaruande kohustusliku auditi ja ülevaatuse läbiviimiseks muudeti viimati oluliselt 2016. aastal. Tarbijahinnaindeksi muutus on perioodil 2016-2024. aasta jaanuar olnud Statistikaameti andmetel 53,8 % ehk inflatsioon on Eestis olnud viimase kümne aasta jooksul märgatavalt kõrgem kui Euroopa Liidus. Oleme seisukohal, et müügitulu ja varade piirmäärasid raamatupidamise aastaaruande kohustusliku auditi ja ülevaatuse läbiviimiseks tuleb tõsta lähtuvalt sellest, kui suur on olnud inflatsioon alates viimatisest piirmäärade tõstmisest.

Kaubanduskoda teeb ettepaneku tõsta eelnõu § 1 punktides 42-52 sätestatud müügitulu ja varade piirmäärasid raamatupidamise aastaaruande kohustusliku auditi ja ülevaatuse läbiviimiseks 25 protsendi asemel 50 protsenti.

2. Eelnõu § 2 punkti 4 kohaselt on edaspidi raamatupidamise aastaaruande audit kohustuslik sihtasutusele, mille müügitulu või tulu või varad bilansipäeva seisuga kokku ületavad 1 000 000 eurot ning mille asutajaks on riik, avalik-õiguslik juriidiline isik, kohalik omavalitsus, erakond või äriühing, milles riigil on vähemalt otsustusõigus riigivaraseaduse tähenduses. Kaubanduskoja hinnangul on muudatuse mõte õige, kuid oleme seisukohal, et organisatsiooni juhtorgan ehk sihtasutuse puhul nõukogu peaks saama ise otsustada, kas audit on vajalik või mitte. Seega on Kaubanduskoda seisukohal, et aastaaruande audit ei peaks kohustuslikus korras rakenduma kõigile eelpool nimetatud sihtasutustele vaid peaks jääma organisatsiooni kõrgeima juhtorgani otsustada. Meie hinnangul puuduvad selged argumendid organisatsioonide otsustuspädevuse ja paindlikkuse vähendamiseks.
3. Eelnõuga võetakse üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2022/2464, millega kehtestatakse nõuded kestlikkusaruande koostamiseks ja avaldamiseks ettevõtja majandusaasta aruande tegevusaruande koosseisus. Eelnõu seletuskirja kohaselt hakkab kestlikkusaruande kohustus kohalduma ligikaudu 300-le raamatupidamiskohustuslasele. Palume täiendada eelnõu seletuskirja mõjude analüüsi osa ja tuua täpsemalt välja, kui suur on nende ettevõtete osakaal Eesti majanduses ja kui suure osa kogu Eesti majanduskäibest moodutab nende ettevõtjate majanduskäive.
4. Eelnõus kasutatakse mitmes kohas väljendit „keskmist töötajate arvu aruandeaasta jooksul“. Näiteks eelnõu § 3 punktides 14-17 on välja toodud, et näiteks mikroettevõtete puhul on keskmine töötajate arv aruandeaasta jooksul 10 inimest aga väikeettevõtja puhul 50 inimest. Teeme ettepaneku selgitada või lisada juhend, kuidas arvutada eelnõus korduvalt mainitud „keskmist töötajate arvu aruandeaasta jooksul“.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Mait Palts
Peadirektor

Ireen Tarto ireen.tarto@koda.ee